

İktisat Politikası Vize+Final

Soru -1) İktisat Politikasının amaçları nelerdir?

1. **Tam istihdam:** İşsizliğin minimuma indirilmesine yönelik politikalardır. İşsizlik hiçbir zaman sıfıra inmez bu amaç sadece işsizliği doğal işsizlik sınırına getirmektir.
2. **Fiyat istikrarı:** Enflasyonist ve deflasyonist sürecin oluşmaması için yapılan politikadır. Böylece satın alma gücü korunmak istenmektedir.
3. **Ödemeler dengesi denkliliği:** Dış ülkelerle yapılan ticarete dengenin sağlanmasıdır. Özellikle açık vermemeye yönelik olsa da sürekli fazla vermesi de zararlı olabilir.
4. **Ekonomik Büyüme:** Reel çıktı o düzeyinin artırılmasıyla refah seviyesini arttırmaya yönelik politikadır.
5. **Adil gelir dağılımı:** Devlet vergi ve transfer harcamaları ile çarpık gelir dağılımını düzenler ve gelirin yeniden dağılımını sağlar.
6. **Kaynakların etkin kullanımı:** Devletin tam ve yarı kurumsal malları üreterek oluşacak monopolleri engeller. Böylece kaynak israfını engeller ve kaynakların etkin kullanılmasını sağlar.

Soru -2) İktisat politikasının araçları nelerdir?

1. **Para ve mali araçları içeren talep yönetimi politikaları:** Enflasyon ve kamu açıkları gibi sorunları çözmeye yöneliktir.
2. **Döviz kuru ve dış ticaret politikaları:** Ödemeler dengesi denkliliğine yönelik araçtır
3. **Gelir ve fiyat politikaları:** **Gelir Politikası:** Aşırı ücretleri indirmeli vergi politikaları ile ödüllendirilmeyi, **Fiyat Politikası:** Fiyat tavanı belirleme ve fiyatları dondurmaya yönelik politikadır
4. **Arz yönetim politikaları:** üretim ve üretimden elde edilen gelirlerini arttırmak için vergi indirim politikalarıdır
5. **Dış borç yönetimi:** Borçların daha verimli şekilde yönetilmesine yöneliktir.
6. **Kapasite kullanımı ve üretken verimliliği arttıracak politikalar:** Vasıfsız iş gücünü vasıflı işgücüne çevirecek ve bunu teknolojik birikimi ile sağlamaya yönelik politikalardır

Soru-3)Devlet ekonomide neden bulunur?

Devlet ekonomide piyasa başarısızlıkları nedeniyle ve bunları düzeltmek amacıyla bulunur. Çünkü

- ✓ Piyasa kaynakları etkin kullanmıyor: Devlet ekonomide bulunarak özel sektörün üretmediği/üretmediği tam ve yarı kamusal malları üreterek kaynakların etkin dağılımını sağlıyor
- ✓ Piyasa geliri adil dağıtmıyor: Devlet ise vergi mekanizması ve transfer harcamaları ile geliri yeniden dağıtıyor
- ✓ Piyasa istikrarı sağlamada başarısız: Bazı durumlarda özel sektör piyasa da oluşan istikrarsızlıkları düzeltmede yetersiz kalabilir. Örneğin büyük buhranda olduğu gibi ancak devlet müdahaleleri ile aşılar bu düzensizlik

Soru-4) Devletin ekonomideki yeri nedir neler yapar açıklayınız

- ✓ İnsanların insan gibi yaşayabilmesi için belirli bir miktar para sağlamak.
- ✓ Artan oranlı vergiler alarak gelir adaletini sağlamak fakat bu da çalışma ve boş zaman arasındaki tercihi olumsuz etkilemeyecek şekilde olmalıdır.
- ✓ Devlet asgari ücret ve çalışma sürelerini belirlemelidir.
- ✓ Devlet iş sektörünün çevre kirliliğine yol açmasını da engellemelidir.
- ✓ Ödemeler dengesini sağlamak için yaptığı ithalatın ihracatla karşılanması gerekmektedir.
- ✓ Devlet ekonomideki kararları etkiler. Vergilerle, Transfer harcamalarıyla yapar. Adalet sistemini ve mülkiyet haklarını korur.
- ✓ Devlet üretimi yapılmak istenmeyen üretimleri yapar.
- ✓ Yarı kamusal malları ihtiyacı olana ödetir fakat tam kamusal malları ancak aldığı vergilerle karşılar.
- ✓ Büyük bunalım ile birlikte devlet talep arttırıcı olarak ekonomiye katılır.
- ✓ Devlet bazen ekonomisini dışa karşı korur.

Soru-5) Enflasyon vergisini ve senyorağı formülize ederek açıklayınız

Enflasyon Vergisi: Elinde para bulunduranların enflasyon sonucu maruz kaldıkları sermaye kayıplarını ifade eder

İktisat Politikası Vize+Final

$$EV = \frac{P_i - P_{i-1}}{P_i} \times \left(\frac{M}{P} \right) \rightarrow \text{Reel Para Arzı}$$

P_{i-1} = Önceki Dönem Fiyatlar
 P_i = Şimdiki dönem fiyatlar

Senyoraj: Devletin para basma hakkından kaynaklanan gelirdir. Devletin, para basma maliyeti ile paranın değeri arasındaki farktan elde ettiği kazançtır.

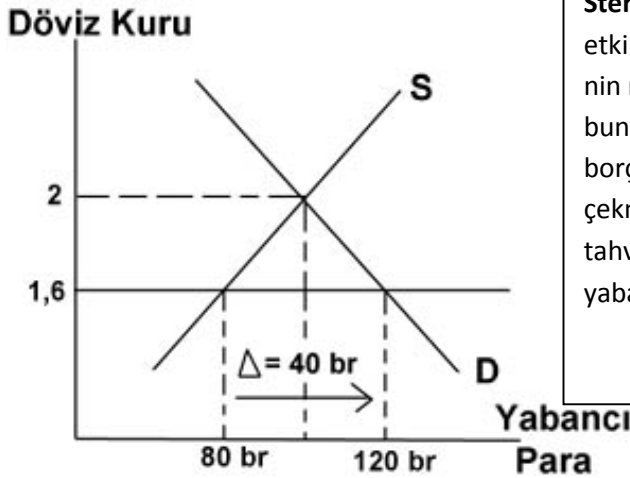
$$\text{Senyoraj} = \frac{M - M_1}{M} \times \left(\frac{M}{P} \right)$$

M_1 = Artan para arzı
 M : ilk para durumu

Soru-6) Ekonomik büyümenin etkenleri nelerdir?

1. **Emek miktarında ki artış:** Üretim tesisi var fakat emek eksik ise emek miktarını artması büyümeyi sağlayacaktır
2. **Emek verimliliğinde ki artış:** Aynı üretim kapasitesinde emeğin verimliliğinin artması sonucu oluşan çıktıda olacaktır.
3. **Sermaye stoğundaki artış:** Üretim faktörlerinden olan sermayenin artışı üretimi arttıracak ve büyüme sağlanacaktır.
4. **Teknoloji seviyesi:** Teknolojik seviyenin artması mevcut girdi ile daha fazla çıktı alınmasına yol açar. Bu nedenle ekonomik büyümenin ön koşullarından biridir.
5. **Doğal kaynakların çoğalması:** Üretim faktörlerinden olan doğal kaynakların artması sonucu büyüme gerçekleşebilir. Ancak bu tek başına yeterli değildir

Soru-7) Sterilizasyon politikasının nedir şekil çizerek açıklayınız

Sterilizasyon: Yabancı paraların ulusal para üzerindeki negatif etkilerini nötralize etmek için uygulanan politikadır. Örneğin Türkiye'nin mevcut dolar rezervi 80\$, fakat piyasa 120\$ talep ediyor. MB bunu yurt dışından elde edecek. Yani 40\$ yurt dışındaki MB'lerden borç alacak. Piyasaya 40\$ sürüp piyasadan onun karşılığı ulusal parayı çekmeli ki fiyatlar genel seviyesi yükselmesin. Bunun içinde piyasaya tahvil vererek 40\$ miktarındaki yerli parayı kendisine çekiyor. Böylece yabancı paranın ulusal para üzerindeki negatif etkisi nötralize oluyor.

Fakat hiçbir MB'sı bunu sürekli yapmak istemeyecektir. Zira yapılan bu açık piyasa işlemleri (piyasaya bono, tahvil satmak) borç servisi yükünü arttıracak, reel faizleri yükseltecek ve bir müddet sonra reel faizlerin çekiciliği ortadan kalkacaktır. Bunun dışında diğer para politikası araçlarının etkisini azaltacaktır

Soru-8) Maliyet Enflasyonunun (Arz Yönlü Enflasyon) Oluşum Nedenleri Nelerdir

1. Arz yönlü enflasyonda, tekel gücüne sahip sendikaların ücret-fiyat spirali kanalıyla fiyatlar genel seviyesini arttırmaları söz konusudur.
2. Yüksek ücret artışı olan işletmelerde verimlilik artışı sağlanamaz ise karlılık yüksek fiyat artışlarıyla sağlanmaya çalışılır.
3. Monopol güce sahip sektörlerin kendi yaşam standartlarının yükseltilmesi amacıyla yaptıkları fiyat artışları da maliyet enflasyonunun bir başka nedenidir.

Soru-9) Enflasyon türleri nelerdir? Enflasyon nedenleri nelerdir?

Enflasyon Türleri:

1. Hiperenflasyon: Aylık veya yıllık 3 haneli enflasyon oranlarıdır.
2. İlımlı Enflasyon: Yıllık tek haneli ya da %10-19 arası enflasyon oranlarıdır. Sıfır enflasyon olduğunda üreticiler yatırım kararı almaz. O nedenle belli bir oranda enflasyon olmalıdır.
3. Kronik Enflasyon: Yıllık 2 haneli enflasyon oranlarıdır.

Enflasyon nedenleri

1. Talep Enflasyonu: Üretilen mal ve hizmetlerden daha fazlasının talep edilmesi sonucu fiyatlar genel seviyesinin artmasıdır.
2. Maliyet Enflasyonu (Arz Yönlü Enflasyon): Üretim faktörlerinin girdi-fiyat artışlarının mal ve hizmet fiyatlarını arttırmasıdır.
3. Darboğaz Enflasyon: Her endüstri grubu içinde tam istihdama ulaşamaması sonucu meydana gelir. Ara mal üreten firmalardan kaynaklanan yetersiz üretim girdi maliyetlerini arttıracaktır.

Soru-10) Umulan enflasyon, umulmayan enflasyon ve enflasyon pirimi nedir?

Umulan Enflasyon: Umulmayan enflasyonun en önemli sonucu toplumun çeşitli grupları arasında paranın yer değişimini sağlıyor. Örneğin: Borç verenden borç alana doğru bir gelir akımı sağlanıyor.

Umulmayan Enflasyon: Umulan enflasyon oranında bireylerin varlıklarının getirileri üzerine belirli bir korunma bedeli getirmeleri kısa ve orta dönemde enflasyonun toplum üzerindeki yükünü hafifletebilecektir. Enflasyon umulmuyor ise etkisi çok daha yüksek olacaktır. Gelir ve servetin toplumun farklı grupları arasında yer değişmesine sebep olur.

Enflasyon Pirimi: Umulan Enflasyon oranını dengelemek için finansal varlıkların taşıdığı nominal faiz oranının içinde yer alan kısım.
N.Faiz Oranı: Reel Faiz oranı + Enflasyon Oranı

Soru-11) Enflasyonist durumlarda uygulanacak politikalar nelerdir açıklayınız.

1. Maliye Politikası: Araçları; vergiler ve kamu harcamalarıdır. Enflasyonist dönemlerde vergiler arttırılır, devlet harcamaları azaltılır.
2. Para Politikası: faiz oranlarını etkileyerek yatırımlar üzerinde olumlu etki uyandırılmaya çalışılır.
3. Döviz Kuru Politikası: Enflasyonist dönemlerde fiyatlar genel düzeyi arttığı için ihracat azalır, ithalat artar. Bu da bütçe açığını meydana getirir. Döviz kuru politikası ile ihracat teşvik edilerek bütçe açığı kapatılmaya çalışılır.

Soru-12) Doğal işsizlik nedir? Belirleyicileri nelerdir? Doğal işsizliği azaltmak için neler yapılmalıdır?

Umulan enflasyon oranı ile gerçekleşen enflasyon oranının eşit olduğu anda oluşan işsizliğe doğal işsizlik denir. Aynı zamanda tam istihdam da denilir.

Doğal İşsizlik= Yapısal İşsizlik + Friksiyonel İşsizlik

Belirleyicileri

- ✓ Nüfus yapısı ve göç faktörü.
- ✓ Nüfusun kompozisyonu
- ✓ Minimum ücret oranları ve enflasyon
- ✓ Sektörel emek farklılığı
- ✓ Güçlü Sendikalar
- ✓ Talep yetersizliği

Bunların dışında aksak rekabet koşulları, yeterli firmanın piyasada olmayışı ve devletin özel sektörü destekleyecek sıkı maliye politikaları uygulamaları doğal işsizlik oranını etkiler.

Bu oranı azaltmanın yolları

- ✓ Sendikalar işsizliğe yol açıyorsa sendikaların gücüne yasalar yoluyla müdahale edilebilir
- ✓ Devlet vergileri düşürerek alım gücünün armasını sağlayıp talep yetersizliğini engelleyebilir
- ✓ Firmaların ayakta durabilmeleri için asgari oranlar düşürülebilir.

Soru 13) Doğal olmayan işsizliğin çözümü nedir? Çözüm için hangi yöntemler izlenmelidir.

Doğal olmayan işsizliğin nedeni reel ücretlerin yüksek olması gösterilmiş ve çözüm için şu yöntemler izlenmektedir.

- ✓ Sendika güçlerinin yasalarla reel ücretler üzerindeki hâkimiyetini kırmak
- ✓ Ücretler üzerindeki direkt vergi yüklerini azaltarak işçilerin daha fazla ücret talep etmesini engellemek
- ✓ İkna yöntemi
- ✓ Kamu sektöründeki ücret ödemelerini kontrol altına almak
- ✓ Minimum ücret tabanının düşürülmesi

Soru 14) İşsizlik havuzuna giren ve çıkanları yazınız

İşsizlik Havuzuna Giriş

1. Yeni mezunlar, çocuk sahibi olup iş bırakanlar.
2. Friksiyonel işsizlik
3. Firmanın ürettiği ürüne talebin düşmesi (talep yetersizliği) ile oluşan işsizlik.
4. Üretilen malın talebi tamamen yok olunca oluşan işsizlik.
5. İşten atılma ile oluşan işsizlik.

İşsizlik Havuzundan Çıkış

1. Bireyin geçici veya sürekli iş bulması.
2. Bireyin geçici süre işten uzaklaştırılıp yine işe alınması.
3. Bireyin sürekli olarak emek gücünden çekilmesi(emeklilik, ölüm).

Soru-15) Teknolojik büyüme nedir? Teknolojik gelişmeyi belirleyen faktörler nelerdir ? Solov artığı nedir?

Bir ekonomide teknoloji kullanımı mevcut girdi ile daha fazla çıktı alınmasını sağlayacaktır. Bu nedenle teknolojik gelişme yeteneğini arttırmak, ekonomik büyüme için bir ön koşul olmuştur.

Teknoloji Gelişmeyi belirleyen faktörler?

- ✓ Bilimsel kapasite
- ✓ Eğitim-öğretim sisteminin etkinliği
- ✓ Ar-Ge harcamalarının büyüklüğü
- ✓ Devlet harcamalarının beşeri sermayeye yönelik olması.(sağlık, eğitim gibi)

Solov Artığı: sermaye ve emek girdileri dışında bir şey üretim artışına neden oluyorsa, buna solov artığı denir. Solow bu artışı sağlayan şeyin bilgi ve teknoloji artışı olduğunu belirtiyor

Soru-16) Ekonomik büyüme nedir yararları ve zararlarını açıklayınız?

Genel anlamda reel çıktı düzeyinin artırılması demektir. Reel büyümeyi bulmak için, enflasyondan arındırmak gerekmektedir. Ekonomik büyümeyi üretim faktörleri sağlar.

Büyümenin Yararları

- ✓ Yaşam standardının yükselmesi
- ✓ Yeni iş kollarının ortaya çıkması
- ✓ Daha iyi kalitede mal ve hizmet üretimi ve tüketiminin sağlanması

İktisat Politikası Vize+Final

- ✓ Daha adaletli gelir dağılımının sağlanması

Zararları:

- ✓ İşsizlik
- ✓ Çevresel kirlenme
- ✓ Tüketim tercihlerinin geleceğe kayması

Soru-17) Ödemeler dengesi denklığı nedir? Ödemeler dengesi denklığını sağlamak için neler yapılır ?

Ödemeler dengesi, bize uluslararası işlemlerin kayıtlarını verir. Bir dış denge hesabıdır. Bu dış denge sağlanmadığında iç dengelerin sağlanması da zorlaşacaktır. Bu nedendir ki, her ülke ekonomisinde ödemeler dengesi denklığını sağlamayı öncül amaç tutar

- ✓ Ödemeler dengesinin sürekli fazla vermesi de açık vermesi kadar tehlikeli olabilmektedir
- ✓ Ödemeler Dengesinin açık vermemesi için dış finansman yada emisyon yolu seçilirse diğer iç dengeler üzerinde negatif etkileri olacaktır.
- ✓ Ülkedeki reel ulusal faiz oranı, uluslararası faiz oranlarından yüksek olmalı.
- ✓ Uluslararası ekonomi içindeki döviz kur artışı sabit ya da istikrarlı olmalı. Yani tahmin edilebilir olmalı.
- ✓ Kredibilite oranları açısından ülkenin risk primi düşük olmalı.

Soru-18) Gelir Türleri nelerdir?

- ✓ Devlet müdahalelerinin olmadığı gelir. (Piyasa geliri)
- ✓ Devletin nakdi transferleri + Piyasa geliri (Devlet çalışmayacak durumda olanlara para öder.)
- ✓ Piyasa geliri + Nakdi transferler + Aynı transferler(Yemek kuponu, sağlık bakım hizmetleri v.b.)

Soru-19) Fakirliğin mutlak ve nisbi tanımlarını açıklayınız

- ✓ Mutlak Tanımı: İnsanların yaşaması için gerekli miktardaki temel ihtiyaçlarını temin etmekte yetersiz kalmaları.
- ✓ Nispi Tanımı: Fakirlik çizgisi gelirin minimum düzeyde , diğerlerinden ve yüksek gelir grubunun altında olan.

Soru-20) Vergilendirme türlerini açıklayınız

Progresif Vergiler: Artan oranlı vergiler. Gelir vergi dilimleri vardır. Gelir arttıkça vergi oranının artmasıdır.

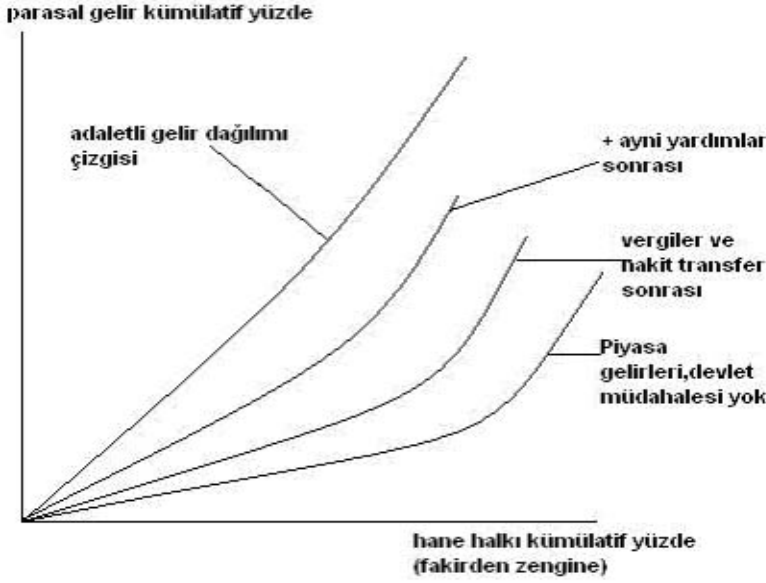
Regresif Vergiler: Geriye doğru vergi oranlarının büyümesi demektir. Düşük gelir durumlarında vergi oranı yüksek oluyor. Bunlar adil vergiler değildir

Soru-21) Gelir dağılımı türlerini açıklayınız

- ✓ Sosyoekonomik Gelir Dağılımı: Gelirin sosko-ekonomik gruplar arasında nispi dağılmasını gösteriyor.
- ✓ Kişisel Gelir Dağılımı: Fertlerin gelirin büyüklüğüne göre eşitsizliğinin belirlenmesi.

İktisat Politikası Vize+Final

Soru-22) Lorenz Eğrisini çiziniz ? Getirilen eleştirileri belirtiniz ?

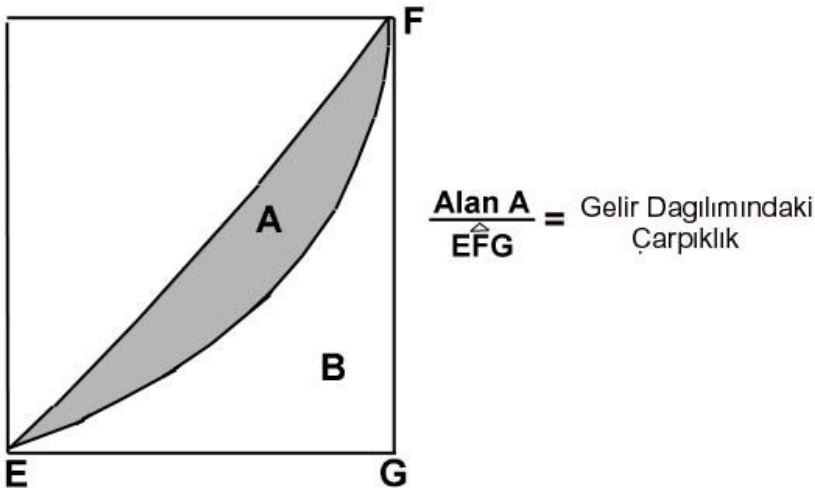

Eleştiriler

1. Kayıt dışı ekonomi hakkında bilgi vermiyor..
2. Genelde vergi öncesi parasal gelirleri gösteriyor
3. Gelir dağılımında yaş gruplarını göstermiyor.
4. Gelir elde edilirken bireylerin çalışma faaliyetlerini dikkate almıyor
5. Devletin sağladığı bedelsiz eğitim, sağlık, kupon sistemi gibi aynı yardımların toplumun hangi sınıfları arasında ne kadar paylaşıldığını yansıtmıyor.
6. Ev içi aktiviteleri dikkate almıyor.

Bir ülkede milli gelirin dağılımının adil olup olmadığını ölçmeye yarayan bir analiz. Dikey ekseninde milli gelirin birikimli yüzdeleri % 20'lik paylar halinde; yatay ekseninde ise nüfusun birikimli yüzdeleri % 20'lik dilimler halinde gösterilir. Bu iki eksenin karşılığında aynı uzunlukta tamamlayıcı eksenler çizilmesiyle oluşturulan karenin sol alt köşeden sağ üst köşeye olan köşegeni mutlak eşitlik doğrusunu ifade eder. Bu doğrudan sapmalar gelir dağılımındaki eşitsizliğin derecesini ortaya koyar. Bu analiz ücret, kar gibi üretim faktörlerinin aldığı payların ölçülmesine yönlendirildiğinde karşımıza fonksiyonel gelir dağılımı çıkar.

Soru-23) Gini Katsayısı nedir açıklayıp, grafiğini çiziniz

Bir ülkede milli gelirin dağılımının adil olup olmadığını ölçmeye yarayan bir katsayı. 0 ile 1 arasında değişir. 0'a ne kadar yakınsa mutlak eşitliğe o kadar yaklaşmış; 1'e ne kadar yakınsa mutlak eşitlikten o kadar uzaklaşmış demektir. Türkiye'de Gini katsayısı en son ölçümlere göre % 0.49 dolayında olup dünyanın en gayri adil gelir dağılımlarından birisine işaret etmektedir..

Soru 24) Satın alma gücü paritesi nedir. Mutlak ve nisbi satın alma gücü paritesini formülle açıklayınız.

(SAGP), ülkeler arasındaki fiyat düzeyi farklılaşmasını ortadan kaldıran para birimi dönüştürme oranıdır. Eldeki toplu bir para parite oranı ile farklı bir para birimine dönüştürüldüğünde, tüm ülkelerde aynı sepetteki mal ve hizmetler satın alınabilir.

İktisat Politikası Vize+Final

Mutlak satın alma paritesi; iki ayrı ülkede, bir ürün grubunun (özellikle TÜFE'nin) belirlenen kurda fiyatlarının eşitlenmesi demektir. Nispi satın alma paritesi ise iki farklı ülkede aynı ürün grubunun yıllar içinde fiyatlarındaki değişim hızının belirlenen kurda birbirine eşit olduğudur.

$$\text{Mutlak SGP} = \frac{Pd}{Pf} \quad \text{Nisbi SGP} = \left(\frac{\left(\frac{Pd}{Pf} \right)_1}{\left(\frac{Pd}{Pf} \right)_0} \right) \times E_0$$

Pd: Yurt içi
Pf: Yurt dışı

Ülkeler	(Tefe)0	(tefe)1
USA	250	500
Türkiye	100	125

Mutlak SGP: 250/100=2.5 Nisbi SGP: $\left(\frac{\left(\frac{500}{125} \right)_1}{\left(\frac{250}{100} \right)_0} \right) \times E_0 = 4$

Soru-25) Beklentiler kaçça ayrılır, açıklayınız

Beklentiler adaptif beklentiler ve rasyonel beklentiler olmak üzere ikiye ayrılır

Adaptif Beklentiler: Ekonomik birimler beklentilerini geçmiş deneyimlerine dayanarak yaparlar. Bu nedenle hata yapma payları vardır.

Rasyonel Beklentiler: Ekonomik birimler beklentilerini hem geçmişteki deneyimlerine hem de o günkü hükümet politikalarına ve ekonomik konjonktüre göre yaparlar. Hata payları adaptif beklentilere göre daha azdır.

Soru-26) İçerilmiş ve içerilmemiş teknolojik değişimi anlatınız (emin değilim cevabından)

İçerilmiş teknolojik değişim: yeni ve daha iyi sermaye mallarının üretim kapasitesinde oluşturduğu artış olarak tanımlanır
İçerilmemiş teknolojik değişim: üretim organizasyonlarında değişimlerin sermaye malları tarafından içerilmemesi durumudur

Soru-27) İşsizlik türlerini yazınız ve işsizlik maliyetini belirtiniz

- ✓ Mevsimlik işsizlik: mevsimsel bir ürüne olan talep yetersizliği sebebiyle oluşan işsizliktir
- ✓ Yapısal işsizlik: Belli bir sektörün kapanması ya da gözden düşmesi sonucu işten çıkarılan ya da firmasını kapatan insanların başka işe girinceye kadar oluşturdukları işsizlik türüdür
- ✓ Friksiyonel işsizlik: İrادی işsizlik de denilebilir. İşini beğenmeyip bırakan yeni iş arayan insanların oluşturduğu işsizlik türüdür.
- ✓ Doğal işsizlik. Friksiyonel + yapısal işsizlik toplamıdır
- ✓ Gizli işsizlik: işgücünün mevcut sektörde istihdam edilmesine karşılık önemli katkıda bulunmaması durumudur. çalışanların işten çıkarılması ve çıkarılmaması arasında hiç bir fark olmayan işçilerin oluşturduğu kesimdir. Gizli işsizlik genelde tarım kesiminde ve kitlerde oluşur

Soru-28) Endüstriyel Politikalar nelerdir ? Endüstriyel Politika Enstrümanları nelerden oluşur ?

Kamu mülkiyetindeki endüstriler sanayileşmenin bir aracıdır. Özel sektörü geliştirmek için bu kamu endüstrileri ara mal üretirler. Özel sektörün yetersiz kaldığı dönemlerde devlet bir takım düzenlemeler yapmıştır.

1965'de ABD teknik hizmetler kanunu çıkarır ve devlet özel sektöre bilimsel enformasyon sağlanmasına katkıda bulunur. Endüstriyel politikalar ekonomiyi geliştirmek için uzun dönemli devlet politikaları ve devletin spesifik endüstrileri geliştirmesi şeklinde 2'ye ayrılır.

Endüstriyel politikalar yapısal veya kısmi formdadırlar ve tek bir teoriyle açıklanamazlar.

Endüstriyel politikalar global rekabet içinde devletlerin endüstriyi oluşturması, canlandırması, varlığını sürdürmesi ve ilerletmesidir.

Endüstriyel politikalar:

- Gelişmemiş endüstrilerin korunması
- Ulusal endüstrilerin korunması
- Yer in teşviki, sübvansiyon edilmesi
- Sermaye piyasalarının korunması
- Ve Makroekonomik politikaları içerir

Endüstriyel Politika Enstrümanları

- a) Finansal enstrümanlar
 - Direk(Sübvansiyon) -
 - Endirekt (Vergi avantajları)
- b) Regülasyonlar
 - Teknik standartlar
 - Standart normlar
 - Devlet satın almaları ve ticaret

Düzenleyen: Fatih KANSOY

www.ekonomikbilgi.com.tr

Soru-29) Jenerik endüstriyel politikalar nelerdir ?

Jenerik endüstriyel politikalar, teknolojik gelişmeyi, ticareti teşvik ve gelişmesine yönelik politikalardan oluşur.

Bunlar:

- Sermayenin getirisini yükseltmeye yönelik
- Çalışanlar ve hane halkının gelişmelere yönelik uyum maliyetlerini azaltma
- Teknolojik dönüşüm tekniklerinin maliyetlerini azaltmaya yöneliktir.

Soru-30) Enflasyon maliyeti ve enflasyon nasıl hesaplanır ?

Enflasyon maliyeti iki çeşittir.

1. Kösele maliyeti: Enflasyonun paranın satın alma gücünü aşındırmasının neden olduğu maliyeti düşürmek için gösterilen çaba ve harcanın zamanın maliyetidir.
2. Mönü maliyeti: Daha yüksek enflasyon oranlarında fiyatların daha sık değiştirilmesiyle oluşan katalog ve mönü maliyetidir

Enflasyon Hesaplaması:
$$\frac{TEFE_{2008} - TEFE_{2007}}{TEFE_{2007}} \times 100$$

Soru-31)Ekonomide Durgunluk Nedir ? İradi Politika Nedir ? Gecikmeleri açıklayınız ?

Ekonomide Durgunluk: Ekonomi'de durgunluk, mal/hizmetlerin satın alınmaması,yatırımların durması/artmaması ve durgunluk demektir. İşveren işçi çıkarır ve toplam talep daralır --> Üretilen mal/hizmetler işverenin elinde kalıyor --> Biraz daha işçi çıkarıyor ve toplam talep biraz daha daralıyor. Bu zincirleme durum refahın düşmesine neden olur.

İradi Politika: Her koşul altında talep yönetimini başarılı olarak uygulamak için devletin uyguladığı bazı politikalar vardır ve bunlar iradi politikalardır. Devlet ekonomiyi izler ve gidişatına göre harcama artırıcı veya azaltıcı politikalar uygular. Keynes ile başlamıştır.

Gecikmeler: Ekonomide beliren sorunların geç fark edilmesi ya da çözümünü için uygulanacak politikalardaki zaman kayıpları.

- ✓ İç Gecikme: Problemin ortaya çıkışından bir politika düzenlenmesi ve karar alınmasına kadar olan süreyi kapsar.
 - Tanıma Gecikmesi: Problemin tanınması için geçen süre
 - Yöntem Gecikmesi: Uygulanacak politika üzerinde anlaşmaya varılana kadarki süre.
- ✓ Ara Gecikme: Uygulamaya konan maliye politikasının etkisini göstermesi için geçmesi gereken süreye denir.
- ✓ Dış Gecikme: Karar alınma safhasından itibaren hedeflenen nihai değişkenlerin etkilenme süreci.

Bir istikrarsızlık problemi ortaya çıktığında ilk önce para politikası uygulanır. Çünkü maliye politikası hemen sonuç göstermez. Maliye politikasının ekonomiyi etkilemesi, harcama çarpanı doğrultusundadır.

Soru-32) Politika yapıcıların ekonomi ile ilgili bilgiyi nereden alırlar? Öncü göstergeleri açıklayınız ?

Öncü Göstergelere,Kapasite Kullanım oranlarına,tahmin modellerine,araştırma verilerine, ve yargısal tahminlere göre piyasadan bilgi alırlar Bunlar

1. Öncü Göstergeler: İşsizlik oranı, reel GSMH büyüme oranı, mal fiyatlarındaki değişimler, para arzı, hisse senedi piyasası fiyatları, tüketici fiyatları, yeni iş siparişleri, yatırım malları siparişlerindeki değişimler, inşaat izinleri, işsizlik ödemelerinde değişimler, imalat işçilerinin haftalık üretim ortalaması
2. Kapasite Kullanım Oranları: Çıktı kapasitesine gerçekleşen çıktının oranlanması.İzlenmesi gereken bir oran ama yöneticilerin yargılarına ve beyanlarına dayanıyor.

3. Tahmin Modelleri
4. Araştırma Verileri: Periyodik olarak tüketim ve iş sektörü ile ilgili toplanan bilgiler.
5. Yargısal Tahminler: Tahmin edicilerin kendi tecrübelerine dayanarak göstergeleri araştırma verileri ve modellerin çıktılarını yorumlamaları.

Soru-33) Merkez Bankası para politikası araçları nelerdir açıklayınız ?

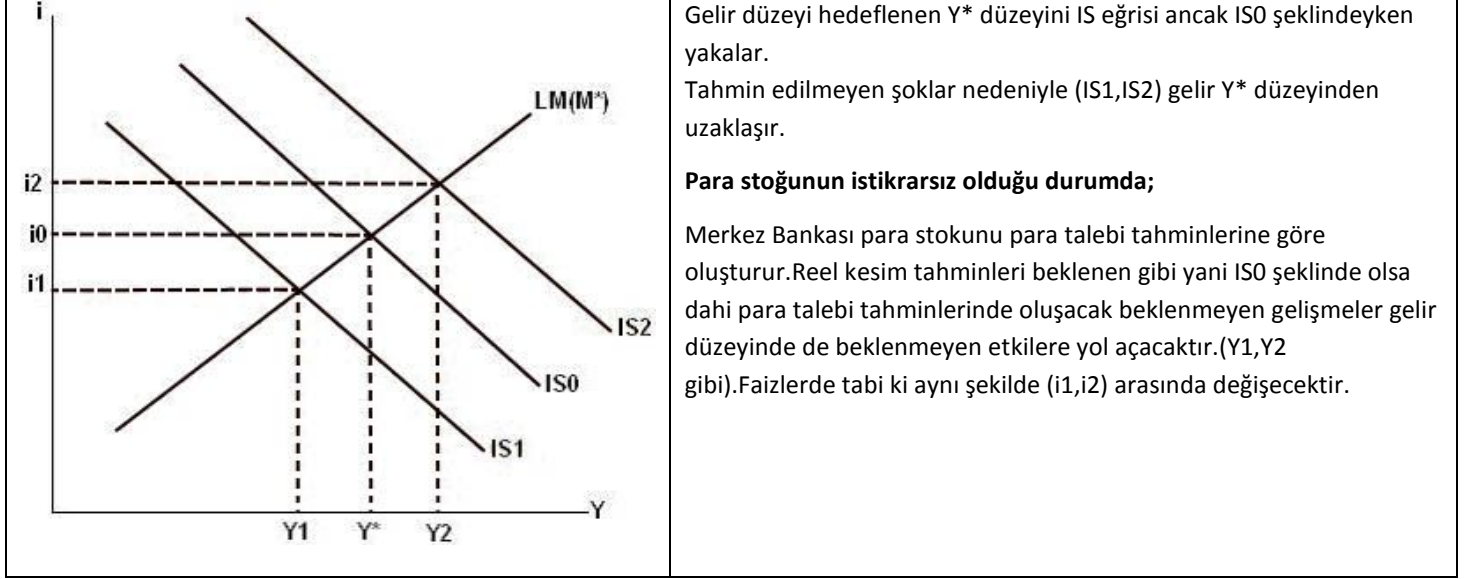
1. **Açık Piyasa İşlemleri:** Daraltmak için tahvil ve bono satışı gibi API'lerle cebimizdeki parayı azaltır. Genişletmek içinde bono ve tahvil alımı yapar.En etkili para politikası aracıdır.

Not: Fakat çok sık yapılırsa bu da reel faiz oranları üzerinde değişim yaratarak ekonomik aktivitelerin boyutunu değiştirme gücüne sahiptir.Değişen faiz oranları ile MB para piyasalarına ve reel sektöre gelecek dönem hareket pozisyonunun ne olacağını göstermeye çalışacaktır.API'ler 22ye ayrılır;

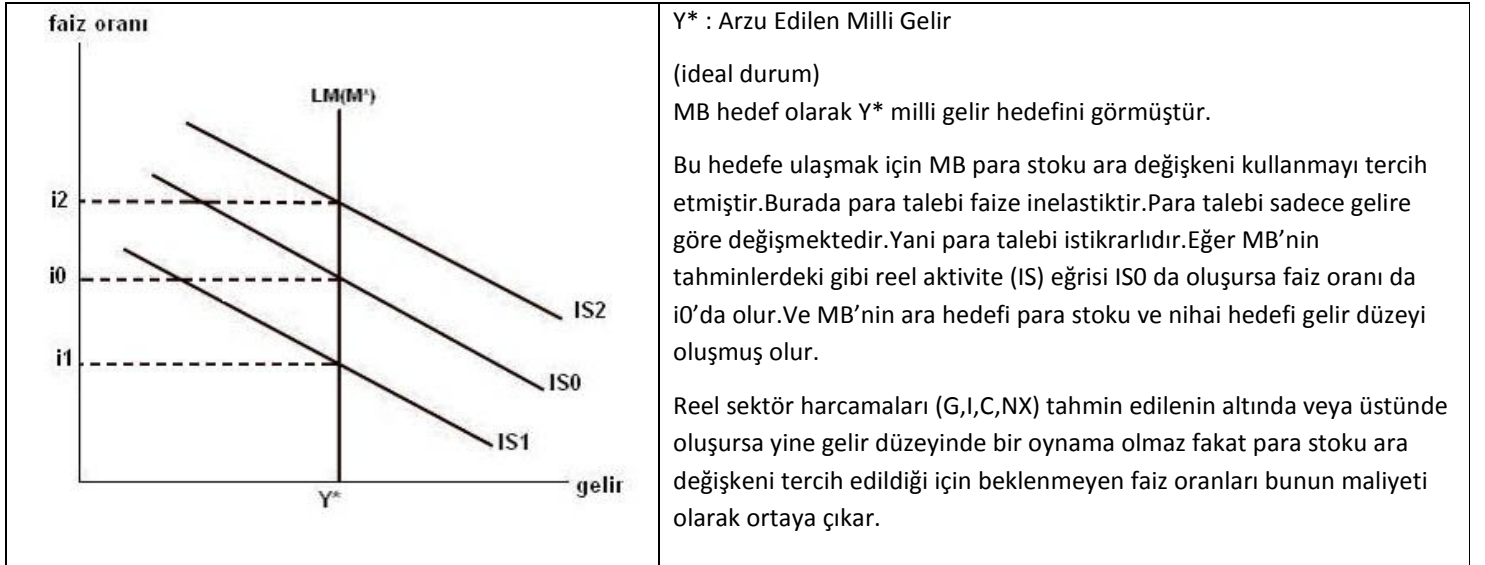
- **Dinamik API :** MB'nin mevduat kurumlarının rezerv düzeyini değiştirmek için yaptığı işlemlerdir.
 - **Pasif API :** MB'nin mevduat kurumlarının rezerv düzeylerini korumak için yaptığı işlemlerdir.
2. **Iskonto Oranı(Reeskontlar):** Iskonto ; Kıymetli evrakların gününden önce bankadan karşılığının bir kısmının kesilerek alınmasıdır. Reeskont ise Ticari Bankaların ellerindeki kıymetli evrakları MB'ye kırdırmasıdır.(Yani ikinci kırdırma işlemidir.) MB bu reeskont oranlarını ne kadar yüksek tutarsa piyasadaki parayı o kadar daraltmış olacaktır.Bu oranın düşmesi ise genişleyici etki yaratır. Fakat sadece bununla hedeflenen para stoku gerçekleşmeyebilir.Bunun yanında API'lerle dengelemeye çalışır.Buda ayrı bir sterilizasyon politikasıdır.
3. **Rezerv Gereksinimi:** Rezerv politikaları zorunlu karşılık olarak ta adlandırılır.Ticari bankalar yatırılan mevduatların bir kısmını bankalar MB'deki hesaplarına yatırmak zorundadırlar.Bu oran ne kadar yüksek olursa piyasadan o kadar para çekilmiş olur.Böylece bankaların kredi yaratma gücü azaltılmış olur.
4. **Döviz Kuru Opsiyonları:** Döviz dayalı varlık alım-satımı da para arzını kontrol etmede kullanılır.Sabit kur rejiminde ve kontrollü döviz kur sistemlerinde döviz kur operasyonları ile parasal tabanı etkileyebilme gücü olacaktır.

İktisat Politikası Vize+Final

Soru-34) Merkez Bankasının tam istihdam düzeyinde milli gelir hedefini gerçekleştirmek için faizin elastik olduğu durumda ulaşması için yapacaklarını grafikte açıkla

Soru-35) Merkez Bankasının tam istihdam düzeyinde milli gelir hedefini gerçekleştirmek için faizin inelastik olduğu durumda ulaşması için yapacaklarını grafikte açıkla

2. **Otomatik İstikrar Sağlayıcılar:** İradi olarak konan, otomatik olarak çalışan istikrar sağlayıcılar. Ekonomideki şiddetli dalgalanmaların şiddetlerini düşüren araçlardır.
- Artan oranlı gelir vergileri
 - Kurumlar vergisi
 - İşsizlik ödemeleri

Soru-41) Bütçe açığı nedir kaç'a ayrılır,

Devletin gelir ve giderleri arasındaki farktır, bunlar aktif ve pasif bütçe açığı olmak üzere iki çeşittir

Pasif bütçe açığı: Devletin planlamadığı ekonomik aktivite düzeyi canlı olmadığında vergi hasılatı düşük olur. Bu şekilde bütçe açığı pasif bütçe açığıdır.

Aktif bütçe açığı: Devletin resesyonu ortadan kaldırmak veya ekonomik büyümeyi arttırmak için bilinçli olarak genişleyici politikalar uygulaması aktif bütçe açığı anlamına geliyor.

Devlet bunu dış tasarruflardan sağlar;

Soru-42) Keynezyen modelde para politikalarının toplam talep üzerindeki etkisini açıklayınız ?

Keynezyen teori içinde para politikaları toplam talep üzerindeki etkisi para arzı—faiz duyarlılığı ve çoğaltan değerine dayanmaktadır. İşsizlik ve resesyon durumlarında Merkez Bankası tarafından yapılacak bir para stoğu genişletici bir işlem faiz oranlarının azalmasına ve yatırımların artmasına neden olacaktır. Bu da istihdam ve milli gelirin artışı sağlayacaktır. Fakat bu düzenek şayet ekonomide likidite tuzağı yok ve yatırımların faiz elastikiyeti i 'den büyükse geçerli olacaktır.

Vize İçin Hazırlanmış Sorular:

- 1) İktisat politikasının amaçları nelerdir, işsizlik çeşitleri nelerdir?
- 2) Devlet ekonomide neden bulunur?
- 3) Satın alma paritesi nedir? Mutlak ve nisbi olarak formülle açıklayınız.
- 4) Ekonomik büyümeyi açıklayınız.
- 5) İktisat Politika'sının amaçlarını ve işsizlik maliyetini açıklayın.
- 6) Devletin ekonomide üstlendiği görevler nelerdir?
- 7) Enflasyon vergisi ve senyorağı formülize ederek açıklayın.
- 8) Ekonomik büyümenin etkenleri nelerdir?
- 9) Sterilizasyon politikasını şekil çizerek açıklayın.
- 10) Ekonomik büyümenin belirleyicileri nelerdir? Açıklayınız.
- 11) Arz enflasyonunun oluşum nedenleri nelerdir?
- 12) Enflasyon, enflasyon vergisi ve enflasyon primini açıklayınız.
- 13) Doğal işsizlik nedir? Belirleyicileri nelerdir?
- 14) Planlanmış ve genişleyici mali politikayı şekille açıklayınız.
- 15) Beklentiler kaç'a ayrılır? Açıklayınız.
- 16) Vergiler kaç'a ayrılır?
- 17) Fakirliğin mutlak ve nisbi tanımı?
- 18) Ekonominin büyümesi nelere bağlıdır?
- 19) Teknolojik gelişmenin belirleyicileri?
- 20) Washington konsensüsü nedir?
- 21) Dışlama etkisi nedir?
- 22) Satın alma gücü paritesi nedir?
- 23) Enflasyon türleri nelerdir?
- 24) Ekonomik politikaları uygulamak için devletin amaçları vardır bunlar nelerdir?
- 25) Enflasyonist ortamda uygulanacak politikalar?
- 26) Ekonomik büyümenin yaraları ve maliyetleri?
- 27) Fakirliğin nedenleri?
- 28) Gelir dağılımının ölçülmesi kaç şekilde olur? Şekil çizerek anlatınız?
- 29) Enflasyon nedir ve enflasyonun oluşum nedenleri nelerdir

Çıkmış sorular:

2006-2007 vize soruları

1.öğretim:

- 1-İktisat politikasının amaçlarını ve işsizlik maliyetini açıklayın
- 2-Devletin ekonomide üstlendiği görevler nelerdir
- 3-Enflasyon vergisi ve senyorajı formülize ederek açıklayın
- 4-Ekonomik büyümenin etkenleri nelerdir
- 5-Gelir çeşitlerini yazın

2.ÖĞRETİM

- 1 İktisat politikasının amaçları nelerdir,işsizlik çeşitleri nelerdir
- 2 Devlet ekonomide neden ve hangi alanlarda bulunur
- 3 Satın alma paritesi nedir? Mutlak ve nisbi olarak formülle açıklayın
- 4 Ekonomik büyümenin belirleyicilerini açıklayın
- 5 Gelir çeşitleri nelerdir,açıklayınız

2007-2008 Çıkmış Vize Soruları

1.öğretim:

- 1-İktisat politikasının amaçları nelerdir?
İşsizlik türlerini açıklayınız.
- 2- Devlet piyasada ne zaman ve neden yer alır?
- 3- Senyoraj geliri ne demek? formülle anlatınız.
- 4- Ülkelerin teknolojik gelişme yeteneğinin belirleyicileri nelerdir?
- 5- Hizmet sektörünü tanımlayınız. Birincil, ikincil, üçüncül, dördüncül ve beşincil bilgi ürününe dayalı ekonomi "toughtware economy" hakkında bilgi veriniz olacak.

2.öğretim

- 1-İktisat politikasının amaçları? İşsizlik maliyeti hakkında bilgi veriniz.
- 2-Devletin ekonomideki görevi?
- 3-Enflasyon vergisi nedir? Formülize ediniz.
- 4-Ekonomik büyümenin belirleyicileri nelerdir?
- 5-Hizmetler sektörünü tanımlayınız. Birincil, ikincil, üçüncül, dördüncül ve beşincil ürünleri anlatınız. Bilgi ürününe dayalı ekonomi "toughtware economy" hakkında bilgi veriniz